

כד:

אלו הן הלוקין פרק שלישי מכות

תורה אור

1. ובנסע המשכן יודידו אתו הלוחם ובחנתו המשכן יקומו אתו הלוחם והזר הקרב ימות: במכור א נא ואעידה לי עדים נאמנים את אוריה הבכור את זכריה בן ירמיהו: ישעיהו ה ב 3. לכן בגללכם ציון שדה תחרש וירושלם עיון תהיה וזה הבית לקמות יצא: מיכה ג יב 4. כה אמר יי צבאות עד ישבו זקנים וזקנות ברחבות ירושלים ואיש משענתו בידו מריב ימים: זכריה ח ד

באוריה כתיב **צבן בגלגלם** ציון שדה תחרש. וקשה דהא ככל המקרא לא מנינו פסוק זה מנבואתו של אוריה כי אם נבואתו של מיכה המורשתי ויש לומר דקמין אהא דאימא נספר ירמיה (לה) שנתנבא ירמיה על פורענות ונתקנו הכהנים והנביאים להרגו מפני שהיה מדבר פורענות ואמרו להם שהשים אין לנו מסכימין שהרי מיכה דיבר מפורענות ולא נהרג וגם אוריה וגי' משמע שדבר אוריה כמו מיכה ומה פורענות דבר מיכה הוא קרא זה והווי כמו שדבר אוריה אבל קשה מנגן דאומה נבואה דכתיב עד ישבו זקנים וזקנות ברחבות היא לעולם הבא דלמא היא בעולם (ה) קודם גאולה וי"ל דממה שהוא אמר נספה שני (פסחים דף סח.) ניחא דקאמר עמיתים (ממתיים שמימי) דכתיב עד ישבו זקנים וזקנות ברחבות וילכו על משענותם ועל אליטע שהמיה המת כתיב משענתו וגמירין משענת דהאי קרא ממשענת דאליטע מה להגן המיה המת אף כהן מחיים הממים וא"כ ע"כ האי נבואה נעמיד לנא שהרי עבר בית ראשון ובית שני שלא היתה מחיים הממים וימא הכל והשם זכנו לראות משיח אמרן:

כאש ולא נבכה אמר להן לכה אני (ב) מצחק ומה לעוברי רצונו כך לעושי רצונו על אחת כמה וכמה שוב פעם אחת היו עולין לירושלים כיון שהגיעו להר הצופים קרעו בגדיהם כיון שהגיעו להר הבית ראו שועל שיצא מבית קדשי הקדשים התחילו הן בוכין ור"ע (ג) מצחק אמרו לו מפני מה אתה מצחק אמר להם מפני מה אתם בוכים אמרו לו מקום שכתוב בו יהודר הקרב יומת ועכשיו שועלים הלכו בו ולא נבכה אמר להן לכה אני מצחק דכתיב (ו) ואעידה לי עדים נאמנים את אוריה הכהן ואת זכריה בן ירמיהו וכי מה ענין אוריה אצל זכריה אוריה במקדש ראשון וזכריה במקדש שני אלא תלה הכתוב נבואתו של זכריה ציון שדה תחרש (וגו') בזכריה כתיב יעוד ישבו זקנים וזקנות ברחבות ירושלים עד שלא נתקיימה נבואתו של אוריה עכשיו שנתקיימה נבואתו של אוריה בידוע שנבואתו של זכריה מתקיימת בלשון הזה אמרו לו עקיבא ניחמתנו עקיבא ניחמתנו:

מסורת הש"ס
 (ב) ונילוקט איהא משחק וכיה בעי"א, (ג) נדרים נ"ג, (ד) ליל משחק, (ה) נפ"י הגי' ה' יחמנו אמרן, (ו) ליל נדרים שמימי מתיים
 הנהגות הב"ח
 (א) חוב' ד"ה נאומיה ימי בעולם הזה קודם גאולה וכו' דקאמר התם עמדין וכו' ברחבות ירושלים רל"ט:

הדרן עלך אלו הן הלוקין וסליקא לה מסכת מכות

אחר השלמת המסכתא יאמר זה ויועיל לזכרון בעזרת השם יתברך

הדרן עלך מסכת מכות והדרך עלן. דעתן עלך מסכת מכות ודעתך עלן. לא נתנשי מינך מסכת מכות ולא תתנשי מינן לא בעלמא הדין ולא בעלמא דאתי: יאמר כן שלשה פעמים ואחר כך יאמר: יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שתהא תורתך אמנותנו בעולם הזה ותהא עמנו לעולם הבא. חגיגא בר פפא רמי בר פפא נחמן בר פפא אחאי בר פפא רפרם בר פפא רכיש בר פפא טורחב בר פפא אדא בר פפא דרו בר פפא:

הערב נא יי אלהינו את דברי תורתך בפינו ובפיפיות עמך בית ישראל. ונהיה כלנו אנחנו וצאצאינו וצאצאי עמך בית ישראל כלנו יודעי שמך ולומדי תורתך: מאובי תחבמני מצותיך כי לעולם היא לי: יהי לבי תמים בחקיך למען לא אבוש: לעולם לא אשכח פקודיך כי בם חייתי: ברוך אתה יי למדני חקיך: אמר אמרן אמרן סלה ועד:

מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו ששמת חלקנו מיושבי בית המדרש ולא שמת חלקנו מיושבי קרנות. שאנו משכימים והם משכימים. אנו משכימים לדברי תורה והם משכימים לדברים בטלים. אנו עמלים והם עמלים. אנו עמלים ומקבלים שכר והם עמלים ואינן מקבלים שכר. אנו רצים והם רצים. אנו רצים לחיי העולם הבא והם רצים לבאר שחת. שנאמר ואתה אלהים תורידם לבאר שחת אנשי דמים ומרמה לא יחצו ימיהם ואני אבטח בך:

יהי רצון מלפניך יי אלהי כשם שעזרתני לסיים מסכת מכות כן תעזורני להתחיל מסכתות וספרים אחרים ולסייםם ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי תלמוד תורתך באהבה. וזכות כל התנאים ואמוראים ותלמידי חכמים יעמוד לי ולזרעי שלא תמוש התורה מפי ורעי ורעי עד עולם. ותתקיים בי בהתהלכה תנחה אותך בשבבך תשמר עליך והקיצות היא תשיחך. כי בי ירבו ימיך ויוסיפו לך שנות חיים: אורך ימים בימנה בשמאלה עשר וכבוד: יי עוז לעמו יתן יי יברך את עמו בשלום:

יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא דהוא עתיד לאתחדתא, ולאחיא מתיא, ולאסקא לחיי עלמא, ולמבנא קרתא ירושלים, ולשכלל היכליה בגוה, ולמעקר פולחנא נוכראה מארעא, ולאחבא פולחנא דשמיא לאתריה, וימליך קודשא בריך הוא במלכותיה ויקריה, ויצמח פרקנה ויקרב משיחה. בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב, ואמרו אמרן. יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמאי. יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתגדר ויתעלה ויתהלל שמה דקדשא בריך הוא. לעלא מן כל ברכתא ושירתא תשבחתא ונחמתא דאמירן בעלמא, ואמרו אמרן: על ישראל ועל רבנן, ועל תלמידיהון ועל כל תלמידי תלמידיהון, ועל כל מאן דעסקין באורייתא. די באתרא (קדישא) הדין ודי בקל אתר ואתר, יהא להון ולכון שלמא רבא הנא וחסדא ורחמי וחי' אריכי ומווני ריחי ופרקנא מן קדם אבוהון די בשמיא וארעא ואמרו אמרן: יהא שלמא רבא מן שמיא וחי' טובים עלינו ועל כל ישראל, ואמרו אמרן: עושה שלום במרומיו הוא ברחמי יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמרן:

(*פ') הגון על זה מנלל בס' החיים שחינר אחי הגאון מהר"ל מפראג בס' זכיות מ"א סי' (**)(נסיונא וסוף משנת הרמ"א ו"ל נסוף י"ט כ"ק כמוי רמוס על הזכרת שמות הללון: